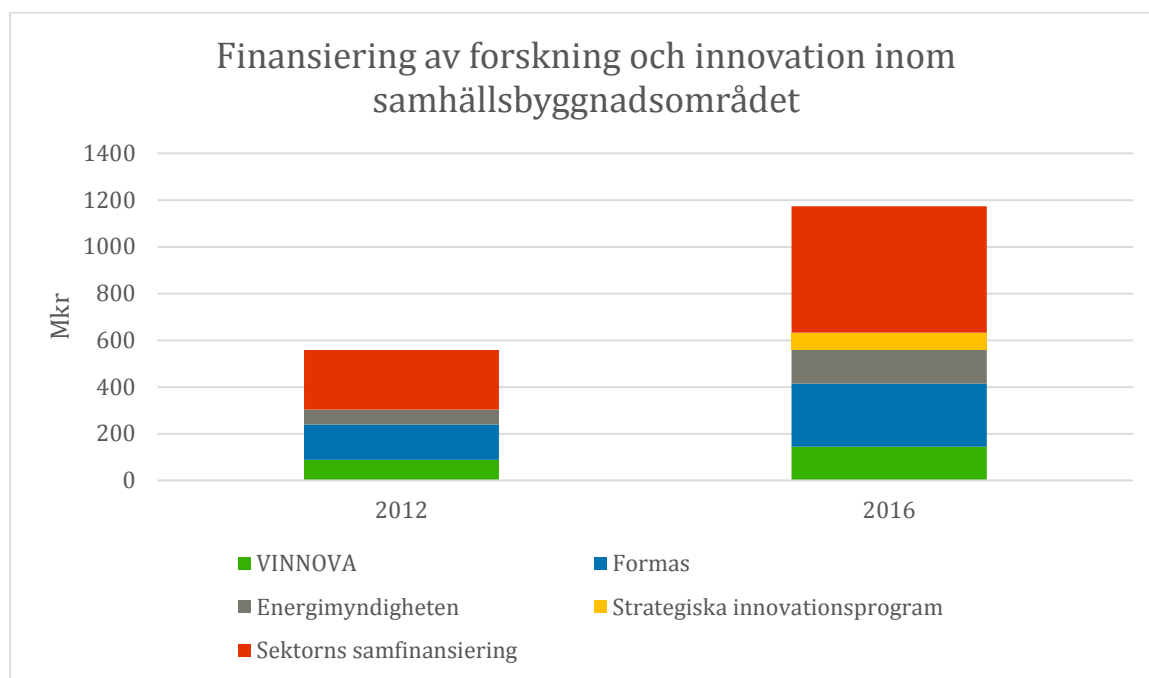

Sammanfattning

I budgetpropositionen för 2017 har regeringen aviserat stora satsningar på forskning och innovation inom samhällsbyggandet. I november kommer den forskningspolitiska propositionen där satsningarna samt regeringens prioriteringar inom forskning, innovation och högre utbildning kommer att utvecklas ytterligare. Men utifrån det vi redan nu vet estimerar vi att det 2020 kommer att satsas minst en miljard kronor på forskning och innovation inom samhällsbyggandet. Därtill kommer sektorns samfinansiering.

Nuvarande nivå på Fol-medel för samhällsbyggnadssektorn

Figur 1 från IQ Samhällsbyggnads inspel till den forskningspolitiska propositionen: Offentlig finansiering av forskning och innovation inom samhällsbyggnadsområdet samt sektorns uppskattade samfinansiering. Alla siffror avser beslutade medel på årsbasis hämtade från respektive myndighets årsredovisning med flera källor. De strategiska innovationsprogrammen avser Smart Built Environment, INFRASweden2030 och RE:Source.

Satsningar aviserade i budgetpropositionen 2017

Total anslagsökning på 2,8 miljarder

I budgetpropositionen föreslår regeringen att de årliga anslagen till forskning och innovation successivt höjs med 2 815 miljoner kronor. 2017 höjs anslagen till forskning och innovation med 390 miljoner kronor. Anslagen fortsätter sedan att höjas så att den totala anslagshöjningen blir drygt 2,8 miljarder till 2020. De ökade statliga resurserna ska bland annat gå till att öka svenska universitetets och högskolors basanslag för forskning.

Även energiforskningen får en liten anslagsökning från dagens (2016) nivå på knappt 1,3 miljarder kronor till drygt 1,6 miljarder 2020.

Föreslagna och beräknade anslagsökningar för de statliga anslagen för forskning 2017–2020 (Mnkr)

	2017	2018	2019	2020
Universitet och högskolor	15	520	780	1 300
Vetenskapsrådet	45	220	280	275
Vinnova*	265	320	430	575
Formas	25	210	325	350
Forte	40	95	145	175
Rymdstyrelsen	0	25	40	40
RISE	0	100	100	100
Totalt	390	1 490	2 100	2 815

*Under andra utgiftsområden.

680 Mkr till samhällsutmaningar

Av de höjda forskningsanslagen på 2,8 miljarder ska 680 miljoner kronor gå till forskningssatsningar som ska möta globala samhällsutmaningar. Forskning kring klimat, hälsa och livsvetenskap, migration, digitalisering och ett hållbart samhällsbyggande kommer därför att få ökade resurser. Medel för dessa forskningssatsningar fördelas till Vetenskapsrådet (VR), Rymdstyrelsen, Formas och Forte.

Forskningsatsningar för att möta samhällsutmaningar	2017	2018	2019	2020
Klimatutmaningen*	25	115	185	185
Ett hållbart samhällsbyggande	50	205	290	340
Hälsoutmaningen	25	80	100	115
En ökad digitalisering	0	20	40	40
Summering	100	420	615	680

*Inkluderar analysfunktion på Formas samt medel till Rymdstyrelsen.

En satsning görs på ett **nationellt program för forskning om hållbart samhällsbyggande**. Anslaget till Formas ökar för detta ändamål med 50 miljoner kronor fr.o.m. 2108 och med 75 miljoner kronor per år fr.o.m. 2019.

845 Mkr satsas på innovation

Totalt satsar regeringen 845 miljoner kronor på innovation. Satsningen kallas Testbädd Sverige. I Testbädd Sverige ingår följande satsningar:

500 miljoner kronor till förstärkt samverkan genom strategiska innovationsområden

En central insats för att stimulera samverkan är strategiska innovationsområden där ledande aktörer från näringsliv, universitet och högskolor samt offentlig sektor prioriterar och kraftsamlar kring gemensamma insatser. Med en utökad satsning vill regeringen ytterligare stärka och förnya svenska styrkeområden samt lägga grunden till förnyad, långsiktig och fördjupad samverkan.

- Totalt görs en utbyggnad av de strategiska innovationsområdena med 500 miljoner kronor fram till och med 2020 via Vinnova och Formas.

Biologiska läkemedel

2017 genomför regeringen tillsammans med näringslivet och andra aktörer en särskild satsning på innovativ produktion av biologiska läkemedel för att göra Sverige mer attraktivt för nya life science-investeringar.

- Regeringen föreslår att Vinnova 2017 ska tillföras 90 miljoner kronor för denna satsning.

Stärkta industriforskningsinstitut som resurs för att stärka näringslivets konkurrenskraft

Industriforskningsinstitutet har en central roll i att möjliggöra för framför allt små och medelstora företag ska hänga med i och utnyttja möjligheterna med den snabba tekniska utvecklingen. Industriforskningsinstitutet stärker genom uppdrag från näringslivet förutsättningarna för kommersialisering av nya idéer, varor och tjänster och är också en länk mellan näringsliv och lärosäten. Det nya konsoliderade Research Institutes of Sweden AB (RISE AB), kommer bättre kunna bidra till näringslivets strukturomvandling och till regeringens mål inom strategiskt viktiga områden.

- För att stärka näringslivets förmåga att konkurrera med specialiserade produkter och tjänster i de globala värdekedjorna beräknar regeringen att nivån på statsbidraget till RISE AB ska öka med totalt 100 miljoner kronor per år från och med 2018.

Utveckling av framstående test- och demonstrationsmiljöer

Sverige ska vara ledande i forskning inom områden som bidrar till att stärka den industriella produktionen i Sverige.

- Regeringen beräknar därför att Vinnova ska tillföras 75 miljoner kronor från och med 2018 och ytterligare 25 miljoner kronor från och med 2019 för att utveckla och investera i befintliga miljöer samt stimulera nyetableringar av test- och demonstrationsmiljöer, både i privat och i offentlig verksamhet.

Satsning på verifiering av innovativa affärsidéer

Tidiga utvecklingsinvesteringar i företag har en hög risk som gör att privata investeringar i dessa skeden är små. Det finns dock ett stort samhällsekonomiskt värde i att investeringar i tidiga skeden kommer till stånd.

- Utöver den pågående reformeringen av statens finansieringsinsatser beräknar regeringen därför att Vinnova ska tillföras 20 miljoner kronor per år från och med 2018 och ytterligare 10 miljoner kronor per år från och med 2019 för en utökad satsning på bidrag för verifiering av forskningsresultat och projekt.

Standardisering som del av innovationssystemet

Standardiseringsarbetet är ofta en förutsättning för en produkts globala kommersialisering, spridning och långsiktiga utveckling. Sverige behöver därför vara med och utforma nya globala standarder inom relevanta teknikområden.

- Regeringen föreslår därför att 5 miljoner kronor ska tillföras Vinnova för insatser som ska bidra till att göra standardisering till en integrerad del i innovationssystemet. Från och med 2018 bör Vinnova tillföras ytterligare 5 miljoner kronor för samma ändamål.

Övriga satsningar i budgetpropositionen med bäring på samhällsbyggnadssektorn

55 Mkr för snabbare, enklare och billigare boende

I budgetpropositionen för 2017 satsar regeringen 55 miljoner kronor per år på att det ska bli snabbare, enklare och billigare att bygga.

1. Snabbare handläggning hos länsstyrelserna

Regeringen föreslår nu att länsstyrelserna tillförs 30 miljoner kronor per år 2017-18 och därefter 25 miljoner kronor per år. Det handlar bland annat om att skapa förutsättningar för ett ännu större bostadsbyggande genom att se till att det finns resurser för detaljplanering och handläggning av överklagade ärenden hos länsstyrelserna.

2. Kunskapslyft inom plan- och byggområdet

Regeringen tillför nu ytterligare resurser så att Boverket kan dels fortsätta ett påbörjat kunskapslyft riktat till handläggare hos kommuner och länsstyrelser kring plan- och bygglagstiftningen, dels genomföra en välbehövlig satsning på vägledning kring hur regelverket bör tillämpas för en smidigare plan- och byggprocess.

3. Översyn av Boverkets bygg- och konstruktionsregler

Regeringen anslår i budgetpropositionen 10 miljoner kronor per år under 2017-2019 för att identifiera regler som gör det svårare, långsammare eller dyrare än nödvändigt att bygga.

Informationscentrum för hållbart byggande

Regeringen föreslår i budgetpropositionen 2017 att Boverket ska få ett ökat anslag om 10 miljoner kronor årligen från 2017. Boverket ska med det ökade anslaget bidra till inrättandet av ett informationscentrum för hållbart byggande med fokus på energieffektiviserande renovering med användning av hållbara materialval.

Kommande propositioner med bäring på Fol inom samhällsbyggandet

Infrastrukturproposition – 11 oktober

Forskningspolitisk proposition – november

Forskning och innovation på energiområdet - november